

Schets 3 – De hogepriester Jozua en de beloofde Spruit

Zacharia 3 en Zacharia 6:9-15

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Apparatuur voor het bekijken van het filmpje 'verzoening' op www.abcvanhetgeloof.nl (vraag 6)
- Kleine stevige kaartjes om een tekst op te schrijven (slotopdracht)
- Materiaal om een poster te maken (alternatieve startopdracht)
- Apparatuur om de schilderijen en het filmpje van Otto de Bruijne te bekijken (alternatieve startopdracht)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Zacharia 3
 - ✓ Zacharia 6:9-15
 - ✓ Hebreëën 5:1-10
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ NGB art. 37
 - ✓ HC zondag 12
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 89:9, 11 en 15
 - ✓ Psalm 133:2
 - ✓ Psalm 118:11
 - ✓ Hier in Uw heiligdom
 - ✓ Create in me a clean heart
 - ✓ Heer', ik kom tot U
 - ✓ Jezus is Koning en Heer'
- Dankpunten:
 - ✓ Dank de Heere dat er verlossing mogelijk is door de komst van Jezus Christus
 - ✓ Dank Hem dat de verlossing volledig is, er hoeft niks meer van ons bij
- Gebedspunten:
 - ✓ Vraag of de Heere doorgaat met Zijn werk, dat meer en meer mensen tot Hem bekeerd worden

- ✓ Bid om Jezus' wederkomst

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:
 1. Wat betekende het vierde nachtgezicht en de profetie voor Jozua en het volk?
 2. Wat betekent het voor ons?

Alternatieve startopdracht

- Je kunt de startopdracht goed uitbreiden met een creatieve opdracht: verwerk alle gevonden informatie op een poster.
- Otto de Bruijne heeft een serie schilderijen over de nachtgezichten van Zacharia gemaakt. Je kunt de schilderijen met elkaar bekijken en bespreken (zie <https://www.ottodebruijne.nl/gallery-zacharia>). Er is ook een filmpje waarin hij zelf uitleg over de schilderijen geeft (<https://www.ottodebruijne.nl/sprekend>).

Achtergrondinformatie

Zacharia 3

Intro: Dit is het vierde nachtgezicht van Zacharia (zie hoofdstuk 1:7,8 voor het begin van deze nachtgezichten). In dit nachtgezicht krijgen we iets te zien van een rechtsgeding in de hemel. God, de HEERE, is de rechter, de hogepriester Jozua de aangeklaagde, satan de aanklager. De vraag is: Hoe kan God Zijn kerk rechtvaardig verklaren?

De noodzaak en grond van de rechtvaardiging (wat God er voor doet)

Vers 1-5 God maakt Zijn woord bekend via een Engel. In dit geval gaat het om Zijn woord bij het beeld dat Zacharia ziet. Hij ziet Jozua, de hogepriester van die tijd (zie ook Haggaï 1:1, 12 en 2:3). Deze Jozua staat er als vertegenwoordiger van Gods volk en tegelijk staat hij als een type van Christus, de volmaakte Hogepriester. Naast Jozua, aan zijn rechterhand, staat 'de satan', Gods tegenstander. Hij staat er om Jozua 'tegen te staan'. Dat wil zeggen: hij zet alles op alles om duidelijk te maken dat deze Jozua geen waardige hogepriester is. Als hét bewijs daarvoor gelden Jozua's vuile kleren waarmee hij 'voor het aangezicht des Engels' staat. Die uitdrukking wijst op het staan voor God zelf. De satan lijkt daarom een goede grond voor zijn aanklacht te hebben (zie hierbij ook Openbaring 12:10). Dé vraag, die voor het volk van God ook een serieuze vraag is: Hoe kan God rechtvaardig zijn en tegelijk de zonden niet aanrekenen?

God Zelf maakt duidelijk dat de grond van Jozua's rechtvaardiging, en daarmee van de rechtvaardiging van heel Zijn volk, niet ligt in iets wat zij gedaan hebben. Het is Gods verkiezing waardoor mensen worden gered; als een vuurbrand uit het vuur. Denk daarbij aan een houten pook waarmee het vuur wordt aangepord. Die pook kan zelf ook in brand vliegen en wordt maar net gered. En dan geeft God nieuwe kleren; dit is een teken dat Hij het oude – de zonde en ongerechtigheid – wegdoet (vergelijk Lukas 15:22) en daarvoor in de plaats iets nieuws – gerechtigheid en heiligheid – geeft.

Dat kan alleen vanwege de andere Jozua: de Heere Jezus. Hij was bekleed met reine kleren maar wilde wisselen: de vuile kleren van zondaren gaan dragen om hen de reine kleding van Gods gerechtigheid te geven. Daardoor kunnen zondaren voor God staan (zie hierbij 2 Korinthe 5:21).

De hoed was de tulband die de hogepriester droeg met daarop de woorden: 'de HEERE heilig' (zie Exodus 28:36,37; 39:30,31). Die hoed was het ultieme teken van zijn aanstelling als hogepriester. Door hem een nieuwe hoed te geven, verzekert de HEERE Zijn volk er van dat ze nu weer een door Hem aangestelde hogepriester hebben. Op een dieper niveau belooft de HEERE hier dat de Heere Jezus de door Hem aangestelde Hogepriester is.

De voorwaarde van de rechtvaardiging (wat God van ons vraagt)

Vers 6-7 Gods verkiezende liefde is voor Jozua, en dus voor de kerk, geen reden om nu rustig achterover te leunen. De HEERE maakt ook de voorwaarden van de rechtvaardiging bekend. Niet vooraf, alsof de rechtvaardiging te verdienen was. Wel als oproep om een veranderd leven te leiden. De HEERE belooft en eist. Hij eist dat we in Gods wegen te wandelen. Dat is leven naar Gods wet, heilig leven dus. De tweede eis is Gods wacht waar te nemen: dat is om trouw te zijn.

Als Jozua zo tegenover de HEERE zal staan, zal God hem alles geven wat hij nodig heeft om te doen wat hem opgedragen is; zoals Hij dat geeft aan de engelen. Dan kun je zeggen: 'Maar onze wandel is in de hemelen' (Filippenzen 3:20). Dat wil zeggen: ons leven en onze levenshouding worden bepaald door God en Zijn geboden.

De zegen of voorrecht van de rechtvaardiging (wat het voor ons betekent)

Vers 8-9 Hoe kunnen we dat ooit volbrengen? Door wat God geeft. Als beeld daarvan wordt er gesproken over een wonderteken. Dat is volgens vers 8 de Spruit. Dat woord verwijst naar een loot, een takje, dat uit een stronk te voorschijn komt. Het wijst op een nieuw begin dat God maakt. In Jesaja 11 wordt er ook over gesproken. De HEERE wijst hiermee naar een nieuwe Koning uit het geslacht van David. Dus er wordt niet alleen een Priester beloofd – niet alleen verzoening – maar ook een Koning – iemand met macht en kracht om Zijn volk te regeren. Wat dat betekent, wordt verder uitgelegd in vers 9.

Er is veel nagedacht over de betekenis van de steen in dit vers. Vaak werd gedacht aan het beeld van de hoeksteen. Dit is een beeld dat ook verwijst naar de Heere Jezus. Meer voor de hand liggend is om hier te denken aan de steen die aan de hoed/tulband van de hogepriester werd bevestigd. Aäron moest daarop schrijven 'de HEERE heilig' (zie Exodus 28 en 29). Over deze steen worden twee dingen gezegd:

1. Er zullen zeven ogen op zijn. Denk hierbij aan een diamant met zeven facetten. Beeld voor Gods ogen (zien) en geesten (waken) over de gehele wereld (vergelijk Openbaring 1:4, 3:1, 4:5 en 5:6).
2. De HEERE Zelf graveert op deze steen. Dat wil zeggen: Hij Zelf maakt Jozua heilig en niet alleen hem maar heel Zijn kerk. Hij doet dat 'op één dag'. Een verwijzing naar Golgotha.

Dan zal de vrede van God komen. Zoals in Israël in tijden van de oogst de mensen onder hun wijnstok en vijgenboom woonden, genietend van de opbrengst van de oogst als teken van Gods goedheid. Zó zal er een tijd komen, belooft God, dat Zijn vrede over heel de aarde zal

zijn. Als de nieuwe hemel en de nieuwe aarde er zullen zijn. Daarmee staat het slot van dit nachtgezicht in groot contrast met het eerste vers. Daar was de satan de aanklager. In dit laatste vers worden mensen uitgenodigd om Gods vrede door de Heere Jezus te ontvangen.

Accenten

1. De gezichten hielden rijke beloften in voor de dagen van Zacharia en Juda, maar zij hebben niet minder iets tot ons te zeggen en zij blijven hun betekenis behouden tot het einde der tijden. We hebben hier profetieën met een dubbele vervulling. Denk aan het beeld van bergtoppen. Op een afstand gezien lijken de bergtoppen op dezelfde hoogte te zitten. Maar wanneer we een bergtop beklommen hebben, blijken de bergtoppen door een diep dal van elkaar gescheiden te zijn. De profetieën zien allereerst op een vervulling in die dagen, maar vinden een nadere vervulling in Christus en de komst van Zijn koninkrijk.
2. Als we over de Zoon van God spreken, denken we in het algemeen aan de Zaligmaker, de Redder van zondaren. De Engel des Heeren, onder Wie we de tweede Persoon van het goddelijk Wezen hebben te verstaan, namelijk Christus onder het Oude Testament, wordt hier bedoeld. We mogen de drie personen in God niet te veel van elkaar scheiden. Over het algemeen schrijven we God de Vader meer het rechterlijk vonnis toe, maar hier is het de Zoon Die met de Vader en de Heilige Geest de vierschaar spant. Straks op de dag van de wederkomst zal Christus de Rechter zijn van de levenden en de doden.
3. De dienst des Heeren is een heilige dienst en Hij kan alleen gediend worden door heilige mensen. De Heere eist een volkomen hart. Dat kan alleen omdat God ze aanziet in Zijn Zoon Jezus Christus, in Wie ze volmaakt zijn en aan alle geboden en eisen beantwoorden.
4. De verkiezing is een trooststuk voor Gods kerk. Als er geen verkiezing was, dan was er geen behoud. Omdat God mensen verkoren heeft, kunnen we zalig worden. Niet ieder wordt zalig, maar God heeft mensen verkoren tot het eeuwige leven. Wie God heeft uitverkoren, weten we niet. De verborgen dingen zijn voor de Heere, onze God, maar de geopenbaarde voor de kinderen der mensen. Daarvan hebben we uit te gaan. De Heere wijst ons in Zijn Woord de weg waarlangs we zalig kunnen worden. Dat kan alleen door het geloof in Jezus Christus.

Zacharia 6:9-15

In de eerste acht verzen van Zacharia 6 lezen we het laatste nachtgezicht. Met het negende vers begint een nieuw gedeelte. Zacharia krijgt hier de opdracht een symbolische handeling uit te voeren. De verzen worden meestal kort na de nachtgezichten gedateerd.

Zacharia moet naar het huis van Josia, zoon van Zefanja gaan. We weten verder niet wie dit is, en dat geldt ook van de drie mannen die in zijn huis logeren. Cheldai (in vers 14 wordt hij Chelem genoemd), Tobia en Jedaja zijn Joden die in Babel achtergebleven zijn maar nu met geschenken naar Jeruzalem gekomen zijn. Van hen moet de profeet zilver en goud nemen en daar kronen van laten maken. Er staat een meervoud, maar dat kan in het Hebreeuws ook betekenen dat het een bijzonder mooie of heel grote kroon is geweest. In ieder geval moet Zacharia de kroon op het hoofd van de hogepriester Jozua zetten. Dat is opvallend: een gekroonde hogepriester. Toch is dit het teken van de Heere, waarmee over Jozua heen geprofeteerd wordt over een ander: de Spruit. We herkennen hier de Hogepriester van het nieuwe verbond: Jozua-Jezus, Die Jezus heet omdat Hij Jezus is, Degene Die Zijn volk zal

zaligmaken van hun zonden. Hier heet Hij Spruit, dat wijst op Zijn nederige, kleine begin. Zacharia mag profeteren dat Hij de tempel zal bouwen. Hij zal ook heersen op de troon. Hij zal Priester en Koning tegelijk zijn. Hij is de Koning-Tempelbouwer, op Wiens hoofd de gloriekroon van David eeuwig bloeien zal. Zacharia neemt de kroon weer mee als hij zijn boodschap aan Jozua heeft gebracht. De kroon wordt in de tempel gelegd als herinnering aan de gaven van de drie mannen en de zoon van Zefanja. Met een rijke profetie mag dit gedeelte afsluiten. Als het volk zal luisteren naar Gods stem, zullen ze van verre komen om mee te bouwen aan het huis van de Heere. Schouder aan schouder werken in Gods Koninkrijk.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Alle priesters komen uit de stam van Levi. Aäron was de eerste hogepriester, de volgende hogepriesters komen uit zijn nageslacht. De belangrijkste taak van de hogepriester was het brengen van het offer op de Grote Verzoendag. Eenmaal in het jaar mocht de hogepriester het Heilige der heiligen betreden. Zie hiervoor Leviticus 23:26-33.

De kleding van de hogepriester, zie Exodus 28.

Zie voor meer informatie bijvoorbeeld de Bijbel met uitleg, de Studiebijbel of websites als <https://www.christipedia.nl/wiki/Hogepriester>.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. -
2.
 - a. In de tempel vond de dienst der verzoening plaats. Met de offers die gebracht werden, werd de relatie tussen de Heere en Zijn volk hersteld. Dat wil de duivel koste wat het kost voorkomen.
 - b. Jozua vertegenwoordigt het volk. Het volk dat vanwege de zonde in ballingschap gestuurd was. Het volk dat weer gestopt was met het opbouwen van de tempel. Jozua,

de hogepriester, zou het volk voor moeten gaan in de dienst aan de Heere. Ook hij heeft dit niet gedaan.

- c. -
3. God is de Rechter van alle mensen. Eens komt het moment dat alle mensen voor Hem moeten verschijnen. Hij zal dan recht spreken. Alleen degenen die Hem hebben leren kennen als hun Redder, zullen dan vrijgesproken worden. Dat zijn degenen die in de Heere Jezus Christus geloven. Hij is hun Redder. Hij heeft hen vrijgekocht van de schuld. In Zijn bloed zijn ze rechtvaardig. Dan kan een mens zonder verschrikken verschijnen voor Gods rechterstoel.
4. Zie de achtergrondinformatie hierboven en bij de startopdracht.
- 5.
- a. Daar moet de Heilige Geest je aan ontdekken. Daarvoor gebruikt Hij Gods Woord en in het bijzonder de wet. Je merkt dan dat je schuldig staat voor God.
- b. Dat de Heere die vuile kleren ziet maar ook voor een oplossing zorgt. God laat die kleren uittrekken en Hij geeft er schone kleren voor in de plaats. Dus de Heere zorgt ervoor dat je gaat zien dat je zondig bent, maar Hij reikt je ook gelijk de oplossing aan: door het bloed van Christus wil Hij al je zonden vergeven.
- c. Christus krijgt onze zonden, wij ontvangen Zijn genade en gerechtigheid.
- 6.
- a. -
- b. Hij sterft voor een ander. Hij geeft zijn leven om een ander in het leven te behouden.
- c. Vraag 37: De Heere Jezus heeft met Zijn sterven de zonden gedragen. Hij heeft genade en het eeuwige leven verdiend en verlost van de eeuwige veroordeling. Dit geldt voor ieder die in Hem gelooft.
Vraag 60: Alleen door het geloof ben je rechtvaardig voor God. Je ontvangt dan alles wat Jezus heeft verdiend met Zijn sterven aan het kruis. Hij heeft daar dan jouw zonden gedragen.
De troost van deze antwoorden geldt voor jou als je in de Heere Jezus gelooft.
- d. -
- 7.
- a. De Heere Jezus is gekomen, we leven na Zijn eerste komst.
- b. Bij Zijn tweede komst zal Zijn rijk volmaakt komen. Dat is de tijd waarover vers 10 spreekt: het eeuwige, volmaakte vrederijk.
- c. Voor ieder die Jezus verwacht is het een dag van vertroosting. Voor wie Hem niet kent en niet in Hem gelooft, zal het een dag van verschrikking zijn.
8. -
9. Genesis 14:18 Melchizedek is koning van Salem (later: Jeruzalem) en priester van God de Allerhoogste.

Hebreeën 5:4-6 spreekt over Jezus Die – naar de ordening van Melchizedek – koning én priester is. Jezus komt niet uit het geslacht van Aäron, toch is Hij priester. Hij is van een andere orde, naar het voorbeeld van Melchizedek, die ook niet uit het geslacht van Aäron kwam.

10. Belofte en opdracht staan naast elkaar. De Heere roept je op tot Hem te komen, je te bekeren. Als je dat doet, zul je ervaren dat je het ten diepste niet kunt. Maar dan kun en mag je pleiten op Gods belofte: dat Hij het je wil geven, dat Hij je wil bekeren. Zo ben je werkzaam met de opdracht én belofte. De Heere gaat Zijn eigen ongedachte gang. Ook mensen die niet naar Hem zoeken, kan Hij bekeren. Wel zal Hij de mens altijd in gaan schakelen. De Heere is niet van ons werken afhankelijk, Hij wil ons wel gebruiken. En dat is ook weer een wonder.

Slotopdracht

-